

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**ТРЕНУВАННЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ХВОРИХ ТА НЕПОВНОСПРАВНИХ**

Спеціальність: 277 «Фізична терапія, ерготерапія». Обсяг: 3 кредити ECTS (90 год.)
Освітньо-професійна програма: **Фізична терапія, ерготерапія** Навчальні заняття: **практичні заняття**
Код компонента в освітній програмі: **ОК 37** Підсумковий контроль: **залік**
Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)** Пререквізити: **Нормальна анатомія людини, Нормальна фізіологія людини та патологічна фізіологія, Біомеханіка та клінічна кінезіологія,**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **IV**
Семестр(и): **VII (осінній)**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2025-2026**

Кафедра/підрозділ: **кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії**, вул. О. Шпейсера, 4, м. Харків, Філія Університетська лікарня ХНМУ, 2-й поверх, праве крило.

Керівники освітнього компонента: викладач кафедри спортивної, медичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії.: **Буряченко Вадим Анатолійович**
email: va.buriachenko@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5213>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Дисципліна «Тренування рухової активності хворих та неповносправних» спрямована на вивчення теоретичних основ та практичних методик організації фізичної активності у пацієнтів із різними порушеннями здоров'я та функціональними обмеженнями. Особлива увага приділяється аналізу рухових функцій, індивідуальному підбору програм фізичної активності, оптимізації фізичних навантажень та оцінці ефективності реабілітаційних заходів у різних нозологіях.

МЕТА КУРСУ: є підготовка здобувачів освіти до професійної діяльності у сфері фізичної терапії та реабілітації шляхом освоєння теорії, методик та практичних навичок організації та проведення тренувань рухової активності хворих та неповносправних.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Після завершення курсу «Тренування рухової активності хворих та неповносправних» здобувач знатиме: принципи адаптації організму до фізичних навантажень; основні методики оцінки функціонального стану та рухових можливостей пацієнтів; особливості застосування фізичної активності при різних нозологіях та порушеннях; безпечні норми та протипоказання для фізичних тренувань хворих; нормативно-правове та клінічне забезпечення реабілітаційних програм. Буде вміти: проводити оцінку рухових функцій та визначати індивідуальні програми тренувань; застосовувати спеціальні методики фізичних вправ у пацієнтів із функціональними обмеженнями; контролювати та коригувати фізичне навантаження відповідно до стану пацієнта;

документувати результати тренувань та оцінювати ефективність реабілітаційних заходів; взаємодіяти з пацієнтами, родиною та членами мультидисциплінарної команди.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**Перелік тем лекцій (16 годин)**

- Тема 1. Рухова активність та механізми її дії на організм людини.
- Тема 2. Форми рухової активності та класифікації її видів.
- Тема 3. Рівні та принципи рухової активності.
- Тема 4. Основні методи визначення рухової активності.

Тема 5. Режими рухової активності хворих і неповносправних.

Перелік тем практичних занять (28 год.):

Тема 1. Рухова активність та механізми її дії на організм людини.

Тема 2. Форми рухової активності та класифікації її видів.

Тема 3. Рівні та принципи рухової активності.

Тема 4. Основні методи визначення рухової активності.

Тема 5. Режими рухової активності хворих і неповносправних.

Тема 6. Рухова активність пацієнтів після ортезування.

Тема 7. Рухова активність пацієнтів після протезування.

Тема 8. Рухова активність хворих і неповносправних із захворюваннями нервової системи.

Тема 9. Рухова активність хворих і неповносправних з порушеннями обміну речовин

Тема 10. Рухова активність хворих і неповносправних з деякими захворюваннями серцево-судинної та дихальної систем.

Перелік тем самостійної роботи студента (46 год.)

Тема 1. Рухова активність та механізми її дії на організм людини.

Тема 2. Форми рухової активності та класифікації її видів.

Тема 3. Рівні та принципи рухової активності.

Тема 4. Основні методи визначення рухової активності.

Тема 5. Режими рухової активності хворих і неповносправних.

Тема 6. Рухова активність пацієнтів після ортезування.

Тема 7. Рухова активність пацієнтів після протезування.

Тема 8. Рухова активність хворих і неповносправних із захворюваннями нервової системи.

Тема 9. Рухова активність хворих і неповносправних з порушеннями обміну речовин

Тема 10. Рухова активність хворих і неповносправних з деякими захворюваннями серцево-судинної та дихальної систем.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: методи вправ (практичні), методи використання слова (педагогічне словесне пояснення) та методи наочності (демонстрація рухів), інтерактивні методи.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukcziyi-navchalnogo-proczesu/). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbnmnibpcjpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. залік (З).

Оцінка з дисципліни (ОД). ОД = ЗНД + ІЗ.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі:

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння освітнього компоненту передбачає обов'язкове відвідування практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем практичних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувач освіти відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач освіти повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату здобувач освіти отримує за завдання 0 балів.

Відвідування занять. Відвідування практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є спортивна форма. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgleclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту. Допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Колишкін О. В. Теоретико-практичні основи адаптивної фізичної культури: навч. посіб. — Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. — 424 с.
2. Ногас А.О., Гуцман С.В., Ніколенко О.І. Теоретико-методологічні засади формування здорового способу життя за допомогою фізичної культури. Реабілітаційні та фізкультурно-

- рекреаційні аспекти розвитку людини (Rehabilitation & recreation) : науковий журнал. Рівне : НУВГП, 2021. № 9. 32- 43.
3. Когут І, Маринич В, Бекар С. Стан та перспективи застосування протезних систем у адаптивній фізичній культурі. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2019; 2: 50-56 DOI:10.32652/tmfvs.2019.2.50-56
 4. Фізична реабілітація ветеранів. Навчальні матеріали для реабілітологів, які працюють з ветеранами. [Електронний ресурс] / Ю.Рожко, В. Попович, Ю. Федорченко, У. Кащій // Genius. – 2023. – Режим доступу до ресурсу: https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/rehabilitation_4.pdf.
 5. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л. О. Вакуленко [та ін.] ; ред.: Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчук. - Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. - 372 с. (615.82/О-75)

Зав. кафедри спортивної,
фізичної та реабілітаційної
медицини, фізичної терапії,
ерготерапії, к.мед.н, доцент

Олена МАРКОВСЬКА

